GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 40.

We Srzodę Dnia 17. Maia 1797.

Z Paryża d. 28. Kwietnia.

Liczne z armat wystrzały d. 25. t. m. o godzinie 6 wieczor oznaymiły w Paryżu, iż między Francuzką rzecząpospolitą i Cesarzem przedugodne artykuły pokoiu podpisane zostały. Ta radosna wiadomość przebiegła to wielkie miasto z szybkością pioruna; rzemieslnicy porzucali swoie warsztaty i wszyscy obywatele rozbiegli się po ulicach. Niezliczona moc ludu zgromadziła się w ogrodzie Tuillery; radość i zapał dały się wszędzie widzieć. Na publicznych mieyscach, na teatrach wołano: Niech żyie pokoy! Niech żyie rzeczpospolita! Jmię Buonapartego i bohaterow, ktòrzy go w rożnych armiach naszych tak szczęśliwie wspierali, przechodziły z ust do ust, z wyrazami nayżywszego podziwienia i sprawiedliwey w dzięczności. Ten dzień przypomina nam naypięknieysze dni w rewolucyi, które Ludowi Francuzkiemu nie wystawiała ieszcze tylko nadzieię wolności i wspolney szczęśliwości. Gdy ieden drugiego spotyka życzą sobie szczęścia, lepszą przyszłość i bliski koniec wszystkiemu złemu rokuią. Zapewne, mowi ieden z tuteyszych dziennikow, że to dla nas nie będzie prożnym omamieniem, ieżeli mądrość z sławą połączyć potrafiemy; ieżeli wewnętrzni nieprzyiaciele rzeczypospolitey zrzeką się swego systematu, które dziś mnieyiak kiedy iest do wykonania podobne, ieżeli rownie pokoy z ludem Francuzkim zechcą zawrzyć, ieżeli dobro kraiu nad swe prywatne mniemania przeniesą, i ieżeli nam pod konstytucyą, którąśmy uroczyście przyięli i zaprzysięgli spokoynie żyć pozwolą.

D. 25 wyprawił dyrektoryat do obydwoch rad następuiące poselstwo:

" Obywatele Prawodawcy!

Armia Renu i Mozeli, ktòra dotąd świetnym zwycięztwom armii Włoskiey dopomagała, trzymaiąc armią Cesarską w Szwabii, niemogła dłużey bezczynną zostawać: otwarła kampanią i naypierwsze iey poruszenia były świetnemi powodzeniami uwieńczone. Armia Sambry i Mozy za-

brała iuż iak wiadomo 7000 niewolnika, 27 armat &c. Przeyście za Ren armii Renu i Mozeli nastąpiło d. 20 kwietnia. To przeyście iest ieszcze swietnieysze iak w przeszłym roku; ta waleczna, armia od iednego razu opanowała znowu Kel. Przeyście za Ren w iasnym dniu uskutecznione zostało. Nieprzyiaciel stanął na drugim brzegu w porządku bitwy: utracił wiele choragwi, przeszło 20 armat, kaſsę woyskową i 3 do 4000 niewolnika, między którémi się ieden ienerał znayduie. Liczba iego zabitych i ranionych iest nader znaczna. Tak więc we wszystkich swych przedsięwzięciach omylony nieprzyiaciel, nie ma iuż innego ratunku, iak w pokoiu, który mu zawsze na słusznych warunkach ofiaruiemy. Jenerał Moreau kończy swoią depeszę, temi słowy: Kuryer, który w tym momencie od jenerała Buonaparte do mnie przybiegł, donosi mi o podpisaniu z Ceſsarzem przedugodnych artykułow."

Ta wiadomość o podpisaniu przedugodnych warunkow pokoiu wielką radość w radzie 500 sprawiła. " Nie podobna rzekł Dumolard w teyże radzie, zadziwienia i wdzięczności wyrazić, które czuiemy: nasze waleczne armie nie tylko się oyczyznie ale całey ludzkości dobrze zasłużyły. Tak iest będziemy mieli pokoy, za ktorem cała Europa wzdycha i ten będziemy męztwu naszych armiy winni. Przyiaciele pokoiu i wolności! będziecie mieli pokoy i tak iak go sobie życzycie chwalebny i trwały. Jak pięknie iest w tym momencie bydź Francuzem, iak słodko znaydować się na czele rządu wielkiego i szlachetnego narodu! W tym sławnym dniu musiemy wszyscy uczuć potrzebę połączenia się z sobą, (ustawiczne oklaski.) i nie mylę się iż w tym co dopiero powiedziałem, iestem tłumaczem uczuciow wszystkich Francuzow. (Tak, tak iest, ze wszystkich stron wołaią.) Musiemy zapomnieć przeszłość, zobopolne urazy darować i rany, które rewolucya zadała uleczyć; musiemy się przekonać, iż sława i szczęśliwość Francyi na ścisłym zachowaniu konstytucyi zależy.,, Na wniosek Dumolarda deklarowała rada 500, iż armie oyczyznie i całey ludzkości dobrze się zasłużyły, i seſsyą przy naywiększey radości i okrzykach: Niech żyie rzeczpospolita! zakończono.

Oto iest list jenerała Moreau do dyrektoryatu:

Z głowney kwatery Bischofsheim d. 3. Floreal (d. 22 Kwietnia)

Korzystam z przeiazdu jenerała adiutanta Leclerc od Włoskiey armii, dla dania wam o naszych działaniach od d. 20 t. m. wiadomości. Rapport o rekognoskowaniu nad Renem, którego sam w Paryżu udzieliłem, kazał się spodziewać iż przeyście za Ren się uda. Położenie naszey Włoskiey armii i konieczność przymuszenia naszych nieprzyiacioł do pokoiu, uczyniły to przeyście potrzebnym. Tysiąc trudności nie pozwoliły nam go prędzey iak o godzinie 6 z rana przedsięwziąść; od drugiey godziny zaczęły się iuż fałszywe attaki: nie znienacka ale śmiałością musieliśmy go więc uskutecznić. Jenerałowie Vandamme i Duheme &c. kommenderowali attakami: woyska oddziałami po 1500 ludzi były na prawy brzeg wysadzone; oddziałami po 3000 ludzi mieliśmy ie wysadzić; ale zamiast 60 statków nieprzyszło nam tylko 25. Nieprzyiaciel naywiększe natężenia czynił do zatopienia nas w Renie. Po uporczywey walce i gdy nasza rezerwa

także się za Ren przeprawiła, zaczęliśmy znowu zaczepnie działać. Wczoray w południe został nieprzyiaciel zupełnie pobity i aż do Gengenbach 2 mile od Offenburga odparty. Kel iest znowu wzięte. Owocem tego zwycięztwa, oprocz kilku chorągwi, przeszło 20 armat iest 3 do 4000 niewolnika, między ktòremi oprocz 1 jenerała wiele się sztabsofficyerow, woyskowa kafsa &c. znayduie. Jenerałowie Duhem, Desaix, Jordis &c. są ranieni. Przeyście to za Ren było nayśmielszym i nayniebezpiecznieyszym działaniem, iakiego ieszcze nigdy nie widziałem. Konieczność przymuszenia nieprzyiaciela do pokoiu ożywiła męztwo w naszych żołnierzach. Jenerał Vandamme nader się dystyngwował: 4 Cefsarskich jenerałów zostało ranionych, a ieden w niewolą się do nas dostał.

P. S. Kuryer, który w tym momencie od jenerała Buonaparte przybiegł, doniosł mi o podpisaniu przedugodnych artykułow pokoiu.

Podpisano *Moreau.*

Pod d. 22 Kwietnia donosi jenerał Hoche, iż iuż Wetzlar i Giesen osadzone zostały. Ostatniego mieysca, pisze dobyliśmy samą iazdą; jenerał Salm zabrał 317 ludzi w niewolą i 2 armaty zdobył. Jenerał Ney, chcąc szeroki row przeskoczyć, został w niewolą nieprzyiacielską wzięty. List jenerała Hoche iest z Giesen datowany.

Jenerał Buonaparte, pisze ieszcze z głowney kwatery Leoben pod d. 16 kwietnia:

"Stosownie do przesłanego wam przez ostatniego kuryera, Obywatele Dyrektorowie, zawieszenia broni, jenerał Serrurier osadził Gratz, miasto, które 40,000 mieszkańcow w sobie mieści i iedno z nakomitszych miast w kraiach Cefsarskich. Jenerałowie Joubert, Delmas Baraguey d'Hiller rożne potyczki przy Botzen &c. stoczyli i wszędzie zwycięzcami byli. Przez cały Tyrol przeszli, wiele niewolnika zabrali i przez dolinę Draw z wielką armią się złączyli. Przez to cała nasza armia iest teraz razem. „

Jenerał adiutant Leclerc przywiozł tu na dniu 25 t. m. wiadomość o podpisaniu przedugodnych artykułow pokoiu między Cefsarzem i Francyą.

Jenerał Buonaparte i Cefsarscy pełnomocnicy deklarowali nayprzod mieysce, gdzie przedugodne artykuły zawarte zostały za neutralne.

Redaktor mieści w sobie co następuie: Zawarty między dyrektoryatem i królem Sardyńskim traktat odpornego i zaczepnego alliansu, będzie nie długo ciału prawodawczemu do sankcyi przełożony. „

Z Korsyki obrani 3 deputowani są: bywszy kommifsarz Salicetti, Arena dawniey jenerał adiutant prży Włoskiey armii i Calanzini. Na tey wyspie wszystko iest spokoynie i nie masz podobieństwa żeby tam iakie zamieszki były.

I drugi akt oskarżenia przeciw zaboycy Sieyesa został odrzucony, ponieważ nie był podług przepisow zrobiony; teraz trzeci będzie napisany.

Przy flocie admirała Jervis, która teraz około Kadyx krąży nie znayduią się zdobyte na Hiszpanach 4 liniowe okręty.

Wieznie w Vendome na nowe, ale nadaremnie usiłowali zwięzienia umknąć.

Od d. 20 maia żołd woysku będzie gotowemi pieniądzmi płacony. Reskryp.

cye na wielką księgę z powodu pokoiu z Austryą bardzo w gorę poszły.

W Nant zaszły rozruchy, i chciano deputowanego obranego obywatela Norman zabić.

Listy z Tarbes donoszą, iż znany Barerre, członek wydziału ocalenia za Roberspierra, od departamentu niższych Pirynejow na deputowanego obranym został. Lecz mniemaią, iż ten wybor nie będzie za dobry uznany, ponieważ on nie iest całkiem pod amnestyą podgarniony, i podług ustawy 3 Brumaire publicznego urzędu posiadać nie może.

Rożne listy od nieiakiego Germain wspołwinnego Babeouf z więzienia Vendome do Paryża pisane, każą się obawiać, aby anarchiści na nowo iakiego zamachu uczynić niechcieli. Patrole od pary dni są podwoione, i wieczor stawiaią na moście iazdę na straży. Z tym wszystkim wszystko iest spokoynie, i nie masz podobieństwa, aby burzyciele tą razą szczęśliwszemi byli iak dawniey.

Z Hagi d. 2. Maia

Wiadomość o podpisaniu przedugodnych artykułow pokoiu między Cesarzem i Francyą zupełnie się potwierdziła. Francuzki minister Noel odebrał ią przez kuryera od dyrektoryatu z Paryża, i nasz znayduiący się tam minister Mayer udzielił iey wydziałowi zagranicznych związkow. Wczoray doniosł prezydent Bicker ieszcze raz zgromadzeniu o tey radosney, nowinie która z powszechnym, ukontentowaniem przyiętą została. Publiczne uroczystości, do piero po zawarciu powszechnego pokoiu nastąpią, którego się w krotce spodziewamy, ponieważ tu mamy wiadomość iż P. Hammond na to iest wysłany, aby pokoy między Francyą i Anglią z Buonaparte zawarł. Tuteyszy Francuzki minister doniosł także znayduiącym się tu zagranicznym ministrom i wnocie zgromadzeniu naszemu o podpisaniu przedugodnych artykułow, w ktorey znowu o ukończenie konstytucyi nalega doniosł. Nie mamy ieszcze prawda urzędowney wiadomosci o tresci tych przedugodnych artykułow, ale zkąd inąd wiemy, iż Belgium Francyi ustąpione, iż nad Renem niektóre odmiany względem tamteyszych dystryktow zaydą, iż Batawska rzeczpospolita uznana, iż kraie Xcia Oranii na prawem brzegu Renu Naßau powiększone będą, i że Lombardya na zaokrąglenie kraiow króla Sardyńskiego i uformowanie rzeczypospolitey Cyspadeńskiey służyć będzie. Z Amsterdamu potwierdza się, iż na wiadomość o pokoiu Hollenderskie papiery więcey iak 15 procentow w gorę poszły.

P. Pinckney, który iako Amerykański minister w Paryżu miał bawić, tu teraz przybył.

Z Petersburga oznaymiono urzędownie Imperatora rozkaz, iż zaległa prowizya od prawnie zaciągnionych kapitałow Batawskiemu narodowi ma bydź wypłacona, a cały kapitał będzie z prowizyą swieższą we dwoch latach wypłacony.

Wiele woyska Batawskiego idzie do północney Hollandyi; ztąd wnoszą iż iakas wyprawa morska iest w widoku.

Z Aschaffenberga d. 29. Kwietnia.

Elektor Koloński przepędziwszy tu kilka dni słodko u naszego elektora za odebraną wiadomością o pokoiu, wyiechał ztąd wczoray do Mergentheim. Kancelarye iego są w domu zakonnikow Niemieckich w Marburg. Minister Albini ieszcze

się tu znayduie, iako też Hanowerski rezydent P. Schwarzkopf.

Francuzcy jenerałowie armii Sambry i Mozy wcale nowych manewrow w tey nowey kampanii używali: każdy gatunek ich iazdy iak na przykład strzelcy, husary &c zostawał w kupie i szypko obławą bez artylleryi i piechoty na nieprzyiaciela nacierał.

Landgraf Hessen Darmstadt jenerał maiora hrabiego Wittgenstein kommendantem Giesen, pułkownika Lindau jenerał maiorem i inspektorem piechoty, a pułkownika hrabiego Ponte Leon jenerał maiorem mianował.

W cytadeli Weronie, gdzie przed podpisaniem przedugodnych artykułow mieszczanie i chłopi przeciw Francuzom się zbuntowali i wielu w niewolą wzięli, d. 18 kwietnia między Francuzkim dywizyynem jenerałem nad Adygą i Cesarskiem kapitanem Neiperg kommendantem przedniey straży jenerała Loudon, osobne zawieszenie broni oprocz Tyrolu dla Włoskich okolic około Werony &c. zawarte zostało. Bunt w tym mieście tak był znaczny iz Francuzi musieli z 3 cytadelek które tam ieszcze osadzone mieli do miasta ognia dawać. Kommunikacya między Medyolanem, Mantuą &c. i jenerałem Buonaparte była całkiem przerwana; ale przez podpisanie przedugodnych artykułow całe położenie się odmieniło.

Z Moskwy d. 21. Kwietnia.

D. 16. t. m. odprawiła się między godziną 7 i 10. z rana koronacya Jmperatora; Jmperator Jmć. dopiero d. 14. maia ztąd do Astrachanu odiedzie. Jmperatorowa Jmć. tego samego dnia powrot swoy do Petersburga rozpocznie, gdzie Jmperator dopiero na S. Piotr i Paweł iest spodziewany.

Uroczystości koronacyi dwie tylko wyższe rangi szlachty miały assystować; ale mimo tego kościoł był ludem napełniony. Po skończoney ceremonii Jmperator Jmć. ręką swoią pieniądze ludowi rozrzucał. Na ten koniec było 45,000 sztuk monety, każda po 25 kopiiek wartości wybitych. Dzisiey pobiegł ztąd Jmperatorski kurier do Londynu.

Z Passawy d. 25. Kwietnia.

W tym momencie Xżę nasz odebrał przez sztafetę z Wiednia wiadomość i tę w gazetach publiczności oznaymić rozkazał:

Z Wiednia d. 23. Kwietnia.

D. 18. t. m. przedugodne artykuły pokoiu dla Austryi i rzeszy, bez wpływu żadnego dworu podpisane zostały, i lubo Cesarzowi Jmci czyniono rożne propozycye do wynadgrodzenia sobie poniesionych strat w rzeszy Niemieckiey, Cesarz Jmć. do ostatniego momentu statecznie ich odrzucał. Rzesza zostanie się w całości i w całem swem składzie. — Przedugodne artykuły posłane są do ratyfikacyi do Paryża i ministerium tuteysze nie wątpi w cale, aby ich dyrektoryat nie potwierdził.

Z Frankfurtu d. 29. Kwietnia.

Zobopolne armie zaięły iuż zawieszeniem broni umowione położenie, i szczęśliwa tu spokoyność panuie.

Na wiadomość o podpisaniu przedugodnych artykułow pokoiu, cały Strasburg był illuminowany. — Obydwa na niższym Renie kommenderuiący jenerałowie d. 25. ztąd się roziechali. — Wetzlar iest teraz od Francuzow osadzone. — Tuteyszy garnizon składa się z 4 batalionow grenadyerow.

Długi króla Stanisława Augusta i Polskiey rzeczypospolitey, które od trzech dworow będą zapłacone, maią 17 mill. talarow wynosić.

Cesarski jenerał Jemmens w czasie przechodu na wyższym Renie Francuzow za te rzekę został raniony, a jenerał Oreilly w niewolą się dostał. Z Francuzkiey strony są jenerałowie Duhem, Desaix i Jordis ranieni; jenerał Klingling miał na placu poledz. W krwawey potyczce po przeyściu Francuzow na wyższym Renie za tę rzekę miało z obydwoch stron razem do 10,000 ludzi zginąć i ranionemi bydź.

Podług niektórych wiadomości, część Medyolańskiego podobno się królowi Sardyńskiemu za wynadgrodzenie mu ustąpionych Francyi kraiow, dostanie.

Dnia 24. kwietnia hrabia Walderndorf, proboszcz katedralny w Trewirze został Xciem biskupem Spiru obrany.

Listy prywatne z Wiednia donoszą, iż Cesarz Jmć. 2 Beczki naylepszego Tokayskiego wina jenerałowi Buonaparte posłał, które on bardzo lubi. Pałac Ahremberga iest także do przyięcia jenerała Buonaparte i Clarke w Wiedniu gotowany.

Z *Włoch d.* 17. *Kwietnia.*

Ostatnie zdarzenia na gruncie Weneckim są tak ważne, nawet w widoku politycznym, iż nie poważamy się naymnieyszego szczegułu ściągaiącego się do nich opuścić. Oto iest co od ieziora Salo piszą:

D. 10. t. m. Francuzi zbliżyli 2 statki, 4 armatne barki i inne małe statki z 500 ludzi zbroynych pod Salo. Ta flotylla przeciągała około mieysca zbroynego gdzie się woysko Weneckie, które było do podbicia Brescią przeznaczone, znaydowało. Kommendant marynarki Francuzkiey na ieziorze Garda kazał proweditorowi Zigogna i hrabi Fioravanti kommenderuiącemu jenerałowi oświadczyć, aby kazali swem żołnierzom broń złożyc, ponieważ miasto Salo iest dla armii Francuzkiey potrzebne, dla oparcia się maiącym się zbliżać Austryakom. Proweditor i jenerał przekładali kommendantowi Francuzkiemu, iż rzeczpospolita Wenecka będąc w woynie z Brescia, nie mogą zadosyć jego żądaniom uczynić. Kommendant Francuzki obrócił na ow czas artylleryą z swych bark przeciw miastu; kanonada trwała blisko godzinę ale nie wiele szkody uczyniła. Proweditor i kommendant uciekli, a garnizon z Salo wywiesił białą chorągiew; ztym wszystkim statki Francuzkie nie śmiały przystąpić i cofnęły się w nocy na pobliską wyspę. Kommendant Francuzki przybył d. 11. do Salo; ofiarował przyłożyć się aby Brescianie złożyli broń, ieżeli Saleyczykowie zechcą ią złożyć; ale gdy proweditor i jenerał nie byli przytomni, i nawet wątpliwość była, czy mieli moc do tego, ta propozycya została bez skutku. W czasie tey rozmowy przybyło wiele narodowego woyska i chłopow uzbroionych do okolic Salo. Tego samego dnia Brescianie zbliżyli się w sile, i przyszło do utarczek, gdzie z obydwoch stron niemal równa strata była. D. 12. jenerał jeden Francuzki wszedł do salo, i po oddaleniu bark Francuzkich oświadczył, iż wysłanie tey flotylli i kanonada d. 10. stała się na mocy pisanego od administracyi Bresciańskiey listu, w którym mówi iż mieszkańcy Salo oczekuią woysk Niemieckich dla złączenia się z niemi przeciw Brescianom i woyskom Francuzkim. D. 13. Brescianie znacznie

z mocnieni opanowawszy Lonato zbliżylii się bardziey do Salo. D. 14. przyszło pomiędzy obiema stronami do żywey i krwawey rozprawy: Brescianię mocnieysi w sile odnieśli zwycieztwo i weszli do Salo. Ci nielitościwi zwycięzcy ledwie 3 albo 4 domy oszczędzili, resztę spalili; 20 wozow i 10 bark nayprzednieyszemi rzeczami naładowawszy, resztę rozrzucili. Słaba iazda Wenecka miała się z Salo ucieczką ratować.

Z Włoch d. 26. Kwietnia.

D. 22. przybył kuryer od jenerała Buonaparte do Medyolanu z wiadomością o popisaniu pokoiu między Austryą i Francyą. Ta nowina wielka radość w patryotach Lombardzkich sprawiła, będąc pewnemi, iż między warunkami pokoiu iest niepodległość Lombardyi. Gazety Medyolandzkie d. 25 zapewniaią o tey niepodległości.

Słychać iż jenerałowie Victor i Hoz udali się z znacznym korpusem woyska do Werony dla oswobodzenia tamteyszego garnizonu Francuzkiego, który się do zamku schronił, i to miasto trzymaią teraz w oblężeniu.

Z Florencyi d. 20. Kwietnia.

Już jest rzecz pewna, iż Anglicy ustąpią nie zadługo z Porto-Feraio. Spodziewamy się iż Francuzi w tych dniach wyydą z Livorna.

Z Włoch d. 28. Kwietnia.

Werona kapitułowała d. 24 wieczor pod warunkiem aby osoby, własności i religia zostały nienaruszone. Woyska Weneckie które w mieście były wyszły d. 25. rano; przeszłey nocy podesta, dway prowediturowie i jenerał Stratico wyszli z iazdą. Francuzi żądali w zakład, 4 szlachty, biskupa i 4 kanonikow. D. 25. iazda Francuzka przeszła Adygę i stanęła w iedney bramie, a d. 26. woyska, które stały w zamku obiely miasto Weronę.

Dowiaduiemy się, iż Francuzi zabrali w Salo 1075 funtow srebra wyrobionego, które dla lepszego transportu w sztaby spuścili. Kommendant Francuzkiey flotylli na ziorze Garda nałożył oprocz tego na to miasto 100,000 liw. Francuzkich. Zapewniaią iż miasta Brescia i Bergamo, miały także swoie srebra Francuzom oddać i pewną summę pieniędzy dla utrzymania będących tam Francuzkich woysk dostawić.

Z Brynu d. 13. Maia.

Na d. 6 przybyły do Wiednia od jenerała Buonaparte z depeszami do ambassadora Neapolitańskiego de Galio kuryer, był adiutant jenerała Buonaparte i przed domem tego ambassadora wysiadł. Dowiaduiemy się teraz, iż Buonaparte donosi w nich o zaburzeniu lądowych kraiow Weneckich i poruszeniu umysłów w Lombardyi. Mniemaią, iż wyszły zaraz potym rozkaz pomnożenia 100,000 do Włoch przeznaczoney armii, pochodzi z tego doniesienia i rady jenerała Buonaparte.

Francuzka armia cofa się w małych marszach z kraiow Austryackich, co raz bardziey nazad. W Laybach i około Laybach jenerał Bernadotte stał ieszcze d. 6. t. m. we 20,000 ludzi, które d. 8 ku Gorycyi a z tamtąd ku Wenecyi ruszyć miały. — Jeszcze d. 28 kwietnia 3 zbroyne Francuzkie okręty chciały bez żądania w przod pozwolenia do Wenecyi zawinąć; ale natychmiast od 2ch Weneckich fregat zostały zatopione.

Z Durlach d. 1. Maia.

Jenerał dywizyyny Francuzki Massena przybył tu tego rana z Wiednia i wysiadł w domu jenerała hrabiego Bellegarde. Zaraz udał się z dwiema swemi adiutantami i officyerem Austryackim, który z nim przyiechał do Arcy Xcia Karola. Zabawiwszy tu kilka godzin, poiechał daley na Strazburg do Paryża. Mowią iż wiezie ratyfikacyą przedugodnych artykułow pokoiu od Cessarza Jmći.

Z Londynu d. 28. Kwietnia.

Przedwczorem otwarł minister Pitt w niższey izbie drugi budget, czyli skarbowy bill i dla opłacenia prowizyi od nowy pożyczki 18 mill: f szter: i do zastąpienia tego rocznych wydatkow nowe podatki proponował, które 1 mill: 284,000 f. szt: wynoszą. Żałował iż musiał nowe znowu podatki proponować, i oświadczył: " Honor Anglii wymaga tego, aby iey nieprzyiaciołom i całemu światu pokazać, iż iest rezelwowana naprzeciw swego nieszczęścia siłę i natężenie wystawić, i wszystko poświęcić dla ziednania narodowi przystoynego pokoiu. „ Odwołuiąc się do rapportu sekretney kommissyi skarbowey, całą summę wydatkow na ten rok na 26 mill: 370,000 do czego należy nowa pożyczka 18, millionow z których Irlandya 1½ mill: dostanie, reszta 16½ milll: do całkowitey summy do uchwalonych i przekazanych na ten rok 42 mill: 870,000 f. szt przyłącza. Z nowo pożyczanych 18 mill: proponował aby Cessarza 2 mill: założyć, tak żeby się dla Anglii tylko 14½ mill: zostało; ale potrącaiąc ieszcze 1½ mill: Cessarzowi pożyczone, nie zostaie się dla Anglii tylko 13 mill: do opłacania prowizyi.

Nowe podatki podzielił na dwie głowne rubryki: 1) Powiększenie wszystkich stęplow, które ieszcze nie były powiększone i mogą więcey płacić; a) wszystkie sądowe instrumenta, przez ktore się własność przenosi 170,000 f. szt:; b) Widymowane kopie takowych instrumentow 50,000; c) Zaświadczenie testamentow 40,000; d) Wexle 40,000; e) Ogniowe assekuracye 40,000; f) Od każdego Nru: gazety po 1½ penny, na rok 114,000; g) Za każde obwieszczenie gazety 20,000; h) Adwokatow rewersa 15,000; i) Srebny stępel 30,000; k) Powiększenie wszystkich uznanych stęplowych opłat 320,000. 2) Celna opłata od powozów i wozow na publicznych rogatkach 450,000. Razem 1 mill: 284,000 f. szt:. Minister zakończył: Iż w tym nie miłem dziele przynaymniey tyle ma pociechy, iż handel i skarb kraiu w kwitnącym stanie widzi, tak że kray chociaż czuiąc nieoddzielne skutki długiey i kosztowney woyny w bogactwie swego przemysłu do obrony swey sprawy potrzebne źrzódła znayduie.

Gdy minister zakończył powstało wiele członkow dla wyyścia z izby. P. Fox okazał swoie zadziwienie iż chcą odchodzić i iego uwag nie słuchać Mowił obszernie przeciw ministrowi i wiele innych opozycyynych członkow; ale wszelako wszystkie propozycye P. Pitta zostały przyięte i po drugi raz iuż są czytane.

Papiery po oznaymieniu tey nowey pożyczki spadły aż na 48 procentow; musi więc minister za każde 100 f. szt: 200 w papierach dać. — Admirał Jervis z swoią flottą od 22 liniowych okrętow d. 1 kwietnia z Lizbony wyszedł i około Kadyx krąży.

DODATEK

DO N^RU. 40.

GAZETY KRAKOWSKIEY

WE SRZODĘ DNIA 17. MAIA 1797.

Z Medyolanu d. 22. Kwietnia.

Kommissya porządkowa środkowa ustanowiła, że wszyscy mieszkańcy Lombardyi nosić powinni Lombardzką lub Francuzką kokardę. Ci co tego niewypełnią, podpadną karze więzienia przez miesiąc, i odtrącenia połowy pensyi cywilney lub duchowney iaką kto z nich mieć może.

List jenerała Buonaparte do Doży rzeczypospolitey Weneckiey, z głowney kwatery Judenburg 20. Germinal (9 Kwietnia.)

Cały kray rzeczypospolitey Weneckiey iest w zbroynym poruszeniu; z wszystkich stron krwawe rozchodzi się hasło *śmierć Francuzom.* Kilka set żołnierzy armii Włoskiey smutną iuż padło ofiarą. Naprożno zdaiesz się naganiać zgromadzanie kup zbroynych, iakie urządziłeś? Czy rozumiesz że w chwili gdzie w środku Niemiec znayduię się, iuż nie mam siły na utrzymanie powagi naypierwszego świata ludu. Czy rozumiesz, że legiony Włoskie znieść potrafią rzecz którą podniecasz? Krew zbroynych braci naszych zemszczona będzie, i niemasz batalionu Francuzow, któryby zaszczycony tak szlachetnym obowiązkiem, nie umiał podwoić, męztwa i potroić środkow. Senat Wenecki przez naykczarnieysze przeniewierstwo odpowiedział wspaniałym naszym postępowaniom iakie zawsze względem niego zachowywać staraliśmy się. Posyłam do WPana adiutanta, szeffa brygady, by ci oddał list niniey szy, a w nim woynę lub pokoy! — Jeżeli WPan nieużyiesz natychmiast środkow do rozpędzenia kup zbroynych; jeżeli nie rozkażesz zchwytać zaraz, i oddać w ręce moie herstow popełnianych rzezi, iuż tym samym masz wydaną woynę. Turek nie napada granic waszych, ani wam żaden nieprzyiaciel nie zagraża. Umyślnie Xięży aresztować kazałeś byś usprawiedliwił za-

nach przeciw armii knowany. Spisek ten w dwadzieścia cztery godzin rozpędzony będzie; nie iesteśmy iuż więcey wczasach Karola VIII. A ieżeli mimo łagodności ią ką okazał dla was rząd Francuzki, przymusicie mnie abym się bił z wami, niewierzcie iednak, żby przykładem rabusiow których uzbroiliście, żołnierz Francuzki niszczyć miał wioski niewinnych i nieszczęśliwych kraiu waszego mieszkańcow: bronić ich będę, a lud ten błogosławić będzie kiedyś te zbrodnie, które zniewoliły woysko Francuzow do wydobycia go z pod okrutnego waszego rządu.

Podpisano *Buonaparte.*

List, który jenerał Buonaparte razem do obywatela Lallemand ministra Francuzkiey rzeczypospolitey napisał, zamyka w sobie warunki, pod którémi iest pokoy Wenecyi proponowany. Oto są istotnieysze: 1) Uwolni wszystkich za opinią lub za przychylność do zasad Francuzkich uwięzionych. 2) Cofnie woyska z kraiow lądowych, w których przed pięcią miesiącami nie stały. 3) Rozbroi wszystkich chłopow. 4) Ukarze autorow spalenia domu konsula Francuzkiego w Zante i ten dom kosztem rządu nazad wystawi. 5) Wyda kapitana okrętu Weneckiego, który strzelał do fregaty Francuzkiey la Brune i zapłaci konwoy Austryacki wyszły z Tryestu, który, gdyby nie protekcya tego okrętu był by od kapitana Sibilla zabrany.

Z Bruxelli d. 26. Kwietnia.

Zgromadzenia gromad po wsiach u nas dla obrania municypalności dały powod do nowych zamieszek. W kilku mieyscach chcieli jakobini mieć przewagę, dobrzy obywatele sprzeciwili się temu i przyszło do czynow. w których ostani gorę wzięli i pierwszych bardzo pokaliczyli.

Duchowni w tym kraiu są w naywiększym zatrwożeniu z powodu nakazaney im od rządu przysięgi. Kollegium prawa Akademii Lowańskiey podało prożbę do administracyi naszego departamentu, aby się z wykonaniem tey ustawy wstrzymała, poki nie odbierą od dworu Rzymskiego odpowiedzi na zapytanie, czy duchowieństwo może takową przysięgę wykonać. Administracya niemaiąc mocy decydowania w takowem przypadku odesłała ią do rządu.

Hrabia Morede otrzymał zupełne wymazanie siebie z listy emigrantow. Sekwestr z dobr iego został zaraz zdięty.

Z Tryestu d. 3. Maia.

Dnia 29 kwietnia przybył tu jenerał Buonaparte i w domu hrabiego Brigido tak od tamteyszego magistratu, iako będących tu zagranicznych konsulow był witany. Dla nadwerężonych sił zdrowia wykąpał się w morskiey wodzie i tego samego dnia do Gorycyi odiechał. Dn[illegible] t. m. stało w porcie tuteyszym 3 Hiszpanskie i 9 Francuzkich woiennych okrętow rożney wielkości.

Z Kolonii d. 1. Maia.

W czoray znowu tu 400 Austryackich brańcow w Giesen poymanych przybyło. — Szczęśliwe skutki bliskiego pokoiu daią się iuż czuć. Na Renie iest także w gorę wolna żegluga; ludzie idący na iarmark do Frankfurtu musieli daleko obchodzić, teraz idą prostą drogą i nie doznaią naymnieyszey trudności w przewozie. Radość nasza iest iednak ieszcze cokolwiek zatru-

ta. Od dawnego czasu dowiedzieliśmy się, iż Francuzi chcą sami intraty miasta administrować, i dzisiay iest publicznie oznaymiono, iż akcyzy &c będą więcey daiącemu w arędę wypuszczone i na miesiąc przodem płacone. — Teraz idzie wozowa poczta na Leodyum i Bruxellę dwa razy w tydzień do Paryża.

Z Ratysbony d. 27. Kwietnia.

W tym momencie Cesarski kommissarz baron Hügel odebrał urzędowną wiadomość, iż przeugodne artykuły pokoiu d. 18 t. m. są podpisane. Cesarz Jmć nie tak miał na swoy interes wzgląd, iak na całość rzeszy; w Wiedniu oczekuią tylko Francuzkiey ratyfikacyi.

DONIESIENIA.

Przez C. Krol: Gallicyi zachoduiey Sąd szlachecki Krakowski wszystkim, do ktorych należy, wiadomo się czyni: Iż zbieg wierzycielow do maiątku niegdy W. Jozefa hrabi Ossolińskiego woiewody Wołhyńskiego w porządku dekretu naywyższego trybunału Lubelskiego pod dniem 20 września 1791 r. zapadłego, co do dobr Ossolin z przyległościami Adamczowice, Tęczynopol, Gozlica, Sternalice, Usarzowie, Smerdynia, Wilkowie, Dziwkowa, Sniekory, Oziny, w woiewodztwie i powiecie przedtym Sandomirskim, tudzież dobr Chrzanow w woiewodztwie Krakowskim leżących i ruchomych zaczęty na mieyscu dobr Ossolin w większey części zaczęty, i do dnia 1 sierpnia 1792 r. odroczony, w tymże C. Krol: sądzie szlacheckim daley ciągnionym i ukończonym będzie.

Przeto ktokolwiek do rzeczonego maiątku prawo układania iakoweyże pretensyi mieć rozumi, ninieyszemi napomina się, by aż do dnia ostatniego sierpnia r. b. pretensyą swoią, przez wydanie pozwu naprzeciw postanowionego w osobie adwokata Walentego Osławskiego kuratora massy konkursowey, do tuteyszego sądu szlacheckiego tym pewniey podawali, i w tym nie tylko rzetelność swoiey pretensyi, ale też i prawo, mocą ktorego w tey lub owey klassie umieszczonemi bydź żądaią, okazali ile, że po upłynieniu przepisanego czasu nikt więcey słuchany nie bedzie, i ci, ktorzy do tego czasu z pretensyami swemi do sądu nienadgłoszą się, od wszystkich w massę Ossolińskiego w chodzących, w Gallicyi zachodniey z tey strony Wisły znayduiących się dobr, bez żadnego wyięcia oddaleni zostaną, chociażby im istotnie prawo do wspolnego porachunku służyło, lub rzeczy iakiey prawem własności z massy domagać się mogli, lub gdyby ich pretensya na rzeczy iakiey nieruchomey do massy należącey była, tak dalece, iż takowi wierzyciele, gdyby co massie winni byli, mimo tego, iż im prawo do nadgrodzenia sobie, własności, lub zapisu służyćby mogło, dług zapłacić powinni będą. Podług tego więc każdy z wierzycielow rzeczoney massy ma sobie postąpić, i od szkody chronić się. Gdy zaś podług przepisu rozdziału 9 §. 86 Zbioru sądowego, obieranie administratora massy, tudzież deputacyi wierzycielow nakazuie się, przeto wszyscy wierzyciele na dzień 9 września r. b. o godzinie 9 z rana do tuteyszego C. Krol: sądu szlacheckiego tym napomnieniem powołuią się, iż na ten dzień tymczasownie ustanowiony rządca maiątku lub potwierdzony, lub inszy obierany, podobnież też i deputacya wierzycielow, do ktorey iednak nikt tylko wierzyciel tey massy zdatny bydź może, podług 93 i 94 §. obieraną bydź ma, i oraz o przepisach przy zarządzaniu dobrami ustanowić się maiących, o władzy tey deputacyi względem administrować się maiącey massy, tudzież do poki rządca dobr deputacyi obowiązki wypełnić ma, czynić się będzie z tych powodow więc wierzycielom na wyznaczony dzień tym pewniey stawić się należy, ile w przeciwnym przypadku podług §. 95 Zbioru sądowego na ich niebezpieczeństwo tak rządca iako też deputacya wierzycielow od tuteyszego sadu ustanowione będą. Dane z Rady J. C. K. Mci sądu szlacheckiego Gallicy zachdniey, w Krakowie dnia 3. Maia 1797 roku.

Auersperg mr.
Piekarski.
Olechowski

Imienieniem Cesarsko Krolewskiego zachodniey Gallicyi Sądu szlacheckiego Krakowskiego Pani Zuzannie, z Siemińskich w pierwszym Mecińkiey, w powtornym zaś teraźnieyszym małżeństwie Osmiałowskiey Dobr Bydlin w cyrkule Końskim leżących dziedziczce, i ią zastępuiącemu mężowi Ignacemu Osmiałowskiemu mocą niniejszego Edyktu do wiadomości sie podaie, iż do tegoż sądu P. Michał Lewiecki przez umocowanego swego patrona Wolickiego na przeciw nich względem zapłacenia Summy 21,200 zło: pol: z prowizya i kosztami prawnemi żałobę podał, i o pomoc sądową podług wymiaru sprawiedliwości dopraszał sie.

Gdy zaś sąd niniejszy dla niewiadomego ich mieysca pomieszkania, a może i w Cess: Krol: dziedzicznych kraiach nieb[illegible]tności Państwu Osmiałowskim małżonkom tuteyszego adwokata Pana Walentego Osławskiego na ich niebezpieczeństwo i koszta iako kuratora wyznaczył, z ktorym podana żałoba podług przepisu na Cess: Krol: kraie ustanowionego sądowego zbioru wprowadzona i ukończa-

na będzie, przeto onych tym końcem ninieyszym edyktem napomina się, aby lub sami ieszczee w czasie przwoitym stawili się, albo kuratorowi postanowionemu, ieżeliby iakie mieli prawa swego wsparcia w należytym czasie przesłali, alboliteż na koniec innego pełnomocnika postanowili, i sądowi temuż mianowali i wszelakich prawych przyzwoitych użyli środkow, ktoreby dla swoiey obrony nayskutecznieysze bydź rozumieli, inaczey następuiące z ich ociągania się skutki sami sobie przypisać będą powinni, gdyż tak przepisane na Cess: Krol: dziedziczne kraie prawa mieć chcą.

Z Rady Cess: Krol: szlacheckiego sądu Gallicyi zachodniey. Dan w Krakowie dnia 1 Maia 1797 roku. *Auersperg.*

Na dniu 12 następuiącego miesiąca czerwca o zwyczayney przedpołudniowey godzinie, będzie Oycowska skarbowa propinacya w kameralney Oycowskiey prefekturze na rok ieden zaczawszy od 24 Czerwca roku teraźnieyszego, naywięcey daiącemu zaaredowana.

Cena fiskalna wynosi zł: ryńs: 566 kray: 40 a vadium czyli zaręczne, ktorym każdy aredy życzący za opatrzyć się ma zł: ryńs: 181 kr: 40. bez ktorego złożenia żaden do licytacyi przypuszczonym nie będzie.

Z Cess: Krol: zachodnio Gallicyyskiey dobr kameralnych administracyi. W Krakowie d. 10 Maia 1797. roku.

Z strony Ces. Krol. zachodniey Galicyi sądu szlacheckiego Krakowskiego niniey szemi czyni się wiadomo: Iż w sądzie tuteyszym w depozycie summa 27046 zło. 26 gro. 14 szel. pol. do massy niegdy Szczesnego Niemoiewskiego należąca, znayduie się. Ktoby tedy ten kapitał na prowizya podnieść żądał, ozuaymuie się, iż do zaciągania tegoż następuiące warunki wymagaią się.

1mo Ażeby własność dobr przez pożyczaiącego posiadaiących zaświadczeniem z kancelaryi tyczącego się sądu ziemskiego, gdzie dobra pod Hypothekę poddać się maiące zostaią, o kazaną została, wraz.

2do Z Extraktem z tych samych aktow, wyiętym, iakowe długi, i czyli te dobra na ktorych summa pożyczyć się maiąca zabespieczona ma bydź, długami obciążona lub nie dowodzącym.

3tio. Warunek trzymiesięcznego wypowiedzenia ostrzega się, to iest, ieżeliby sąd zapłacenie kapitału zalecił, złożenie w Terminie kwartalnym od dnia odebrania rozkazu rachuiąc od dłużnika wraz z iego sukcessorami nastąpić powinno, a to pod rygorem sekwestrować się maiących dobr bezpieczeństwu podległych.

J. P. Jozef Vascellini Professor Botaniki w Neapolu, po wielu iuż kraiach sławny w sztuce leczenia ruptur, niedawno z Wiednia, gdzie za naywyższym pozwoleniem i potwierdzeniem inclytæ Facultatis medice dwa roki bawiąc podług gruntowych świadectw bardzo wiele szczęśliwie uleczył. Także we Lwowie przez rok szczęśliwą kuracyą tak męszczyn iako i białych głow swoią potwirdził umieiętność; ofiaruie więc tu w Krakowie zostaiącym w tey chorobie pomoc swoią, i poda skuteczne śrzodki swoie z doskonałą informacyą, aby ich i w iego niebytności używać można było. Oprocz tego dostanie u niego rożnych Angielskich bandażow do roptur, tak dla płci męzkiey iako i dla płci żeńskiey.

Można iego każdego dnia z rana od 9 do 12 a po południu od 3 do 6 godziny w stancyi zastać, ktôra w Kamienicy JP. Elznera na ulicy szerokiey pod Nrem 79 na pierwszym piętrze iest.

Przez sąd woytowski i ławniczy Cess: Krol: miasta Krakowa, wszystkim w obec, ktorym o tym wiedzieć należy ninieyszemi do wiadomości podaie się; Iż domy prawem przekonanego Anastazego Peszkarego dziedziczne w drugim cyrkule miasta na Kleparzu to iest pod Nrem 42 43 stoiące z swoiemi przyległościami za summę 4831 zł: pol: urzedownie oszacowane, na instancyą prawem przekonywaiącego Tomasza Styryo w następuiących terminach to iest 22 maia, 22 czerwca, 22 lipca r. b. w przytomności delegowanego sądowego kommissarza Szll: Balcera Trzcinskiego ławnika, więcey daiącemu sprzedane pedą. Dekretowano z wyroku sądu woytowskiego ławniczego Cess: Krol: miasta Krakowa d. 29 Kwietnia 1797 roku. *M. Wolhman, prezes sadu.*

Podaie się do wiadomości, iż na d. 7 miesiąca czerwca w kamienicy bractwa Miłosierdzia w Krakowie na Siennej ulicy pod Nrem: 53 bedzie licytacya rożnych zadawnionych fantow iako to: kleynotow, sreber, korali, zegarkow, cyny, sukien białogłowskich rożnych, męskich Polskich, Niemieckich, męskich i białogłowskich wieyskich, instrumentow muzycznych &c, ktorych to rzeczy właściciele obwieszczaią się, ażeby wcześniey przed maiącą nastąpić licytacyą swoie fanty wykupili.

Urodzeni Michał i Franciszek Tomiccy bracia rodzeni, chcąc się dowiedzieć o życiu Michała, Tomickiego stryia swego rodzonego, ktory ieszcze przed rokiem 1753 z Woiewodztwa przedtym Krakowskiego odalił się, oraz o pozostałych może naturalnych iego sukcessorach. Upraszaią wszystkich, ktorych ninieysza odezwa doyść może, aby o potrzebny iuż powyższey wiadomości, do kantoru Gazety Polskiey Krakowskiey doniesienie swoie uczynić raczyli, gdy w razie nie będących iuż przy życiu rekwirowanych osob, sami wraz z siostrami, substancyi po Michale Tomickim, iako rodzonym stryiu pozostałey dopominać się będą mieli prawo.